Универзитет у Београду

Филолошки факултет

6. 7. 2022.

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао Комисију

Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на седници одржаној 26. 5. 2022. године образовало је Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације коју је Јелена Стојановић пријавила под насловом „Инструменти ученичке самопроцене у савременим уџбеничким комплетима француског као страног језика“.

2. Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан Комисије запослен:

1. др Оливера Дурбаба, редовни професор, Германистика, 7. 12. 2016, Филолошки факултет Универзитета у Београду (председник Комисије)
2. др Ксенија Кончаревић, редовни професор, Русистика, 8. 4. 2008, Филолошки факултет Универзитета у Београду
3. др Ана Вујовић, редовни професор, Француски језик и књижевност, 18. 6. 2014, Учитељски факултет Универзитета у Београду

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Јелена Стојановић рођена је 1993. године у Петровцу на Млави, где је завршила основну школу и гимназију. На Филолошком факултету Универзитета у Београду 2012. године уписала је смер Француски језик, књижевност, култура. Основне академске студије завршила је 2016. године са просечном оценом 9,83. На истом факултету завршила је мастер академске студије 2017. године с просечном оценом 10, а исте године уписала је и докторске академске студије (модул: Језик). Добитник је бројних стипендија, укључујући стипендије Фонда за младе таленте „Доситеја“ и Министарства омладине и спорта за завршну годину основних студија и за мастер студије, стипендије Министарства просвете, науке и технолошког развоја, стипендије Министарства просвете, науке и технолошког развоја за надарене студенте, стипендије „Wallonie-Bruxelles International“ итд. Волонтирала је у оквиру пројекта „Студенти студентима“ као предавач француског језика на Филозофском факултету у Београду и као преводилац на Пројекту обележавања споменика културе QR-кодовима, за шта је награђена повељом Филолошког факултета у Београду. Као стипендиста белгијске организације „Wallonie-Bruxelles International“ 2016. године

похађала је тронедељно стручно усавршавање из дидактике француског језика као страног на Католичком универзитету у Лувену и на Међународном конгресу професора француског језика у Лијежу. Године 2017. радила је у Центру за стране језике „Коларац“ у Београду као професор француског језика на интензивном курсу пословног језика за ниво Б2. Од 2021. године запослена је у школи страних језика „Belle parole“ где предаје француски језик на нивоима А1–Ц2. Објавила је неколико превода кратких прича са француског на српски (Ж. Ферона, Ф. Делерма, М. Делерм), а у часопису „Култ“ чланак „Шарлота Саломон: Орфеј у ратном паклу“.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Stojanović, Jelena. (2019). Modaliteti samoprocene u udžbenicima francuskog kao stranog jezika na nivou A1. *Anali Filološkog fakulteta, Vol. 31, No. 2,* str. 259–279. Pristupljeno 7. 1. 2022. URL: <https://doi.org/10.18485/analiff.2019.31.2.13> .

2. Stojanović, Jelena. (2020). L'emploi des temps verbaux dans la structure des contes de fées de Perrault. *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, Књига XLV-4,* str. 185–197. Rad predstavljen na naučnom skupu *Les études romanes autrefois et aujourd'hui* održanom 11. i 12. maja 2019. godine u organizaciji Odseka za romanistiku Filozofskog fakulteta u Novom Sadu.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, **Комисија сматра да Јелена Стојановић испуњава све услове за израду докторске дисертације.**

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ИЗАБРАНОГ МЕНТОРА

За ментора је предложена др Јелена Брајовић, ванредни професор, Катедра за романистику, предмет Методика наставе француског језика.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

1) Брајовић, Јелена. *Комуникативно-акциони модел наставе француског као страног језика*, Београд, Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2021, 297 стр. ISBN 978-86-6153-652-6
2) Brajović, Jelena. „Književnost za decu u savremenoj udžbeničkoj literaturi za francuski kao strani jezik“, *Književnost i jezik* (Beograd), ISSN 0454-0689, God. LVIII, br. 3–4 (2011), str. 323–340.
3) Брајовић, Јелена. „Активности медијације у савременим уџбеницима и универзитетској настави француског као страног језика“, *Анали Филолошког факултета* (Београд), ISSN 0522-8468, Број 25, свеска 2 (2013), стр. 153–164.
4) Брајовић, Јелена. „Француски као први страни језик у завршним годинама гимназије: уџбеници објављени у Србији од 1957. године до данас“, *Живи језици: часопис за стране језике и књижевности* (Београд), ISSN 0514-7743, Број 36, свеска 1 (2016), стр. 167–186. http://doi.fil.bg.ac.rs/pdf/journals/zivjez/2016-1/zivjez-2016-36-1-8.pdf

5) Brajović, Jelena. „Književnost kao deo sociokulturnih sadržaja u učenju i nastavi mladih i odraslih: primer francuskog kao stranog jezika“, *Andragoške studije* (Beograd), ISSN 0354-5415, Broj II (2016), str. 111–128.doi:10.5937/andstud1602111B
6) Brajović, Jelena. „Razvijanje leksikografske kompetencije kod srednjoškolskih učenika francuskog kao stranog jezika“, Методички видици, Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет (Нови Сад), ISSN 2217-415X (Штампано издање), ISSN 2334-7465 (Online), Година 12, Број 12 (2021), стр. 225–246 DOI: https://doi.org/10.19090/mv.2021.12.225-246

Комисија сматра да др Јелена Брајовић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације из области романистике и глотодидактике.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

Оцена:

1. формулације назива тезе (наслова)

   Комисија закључује да је радни назив тезе „Инструменти ученичке самопроцене у савременим уџбеничким комплетима француског као страног језика“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

   Предмет истраживања јесу инструменти ученичке аутоевалуације у уџбеницима, радним свескама и пропратном материјалу који се користе у савременој настави француског као страног језика.

   Ученичка самопроцена заокупља пажњу великог броја савремених истраживача, али у глотодидактичкој, нарочито домаћој литератури није заступљена у довољној мери. Закључци истраживања К. Кончаревић и А. Вујовић (Кончаревић 2006; Вујовић 2016) да потенцијали ученичке самопроцене нису довољно искоришћени и развијени у уџбеницима и процесу учења/наставе руског односно француског језика (у нижим разредима основне школе) подстакли су кандидаткињу Јелену Стојановић да осмисли аналогно истраживање на обимнијем корпусу. Њено интересовање за инструменте ученичке самопроцене оправдано је чињеницом да ова област још није у довољној мери систематизована, да у њој постоје терминолошке неусаглашености, да до сада није спроведено свеобухватно истраживање које би се бавило аспектом ученичке самопроцене у уџбеницима француског језика који су доступни домаћим корисницима.

   У дисертацији ће прво бити размотрени теоријски постулати на којима почива ученичка самопроцена, а који представљају важну димензију у концепцији савременог уџбеника, односно повезаност с вредностима савременог образовања: ученичком партиципацијом, ученичком аутономијом и учењем како се учи. Емпиријску целину рада представљаће анализа корпуса сачињеног од више серија уџбеничких комплета домаћих и страних издавача за четири нивоа *Заједничког европског оквира за живе језике* (А1, А2, Б1 и Б2). Реч је о уџбеницима које је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије одобрило за употребу у петом разреду основне школе, као и у првој и четвртој години средње

школе. Уџбеници за три наведена разреда пружиће увид у модалитете ученичке самопроцене на свим нивоима учења француског језика у нашем образовном систему, на почетку (за ученике петог разреда и оне који у првој години средње школе почињу да уче француски језик), средини (за ученике у првој години средње школе који су у основној школи већ имали овај предмет) и крају школског учења језика (четврта година средње школе). У корпусу ће се посматрати структура и фреквентност инструмената ученичке самопроцене, као и њихова форма и садржај.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у домену докторске дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидаткиња је приложила библиографију од 143 библиографске јединице релевантне за истраживање и 16 наслова уџбеничких комплета.

1. *A Guide to Reflective Practice for Core French Teachers. Module 5 : Assessment and Evaluation.* (2012). Service des programmes d'études Canada/ Curriculum Services Canada, 1–13. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://transformingfsl.ca/wp–content/uploads/2015/12/FSL–module–5.pdf>.
2. *A Guide to Reflective Practice for Core French Teachers. Module 6 : Learner Autonomy and Metacognition.* (2012). Service des programmes d'études Canada/ Curriculum Services Canada, 1–13. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://transformingfsl.ca/wp-content/uploads/2015/12/FSL-module-6.pdf>.
3. Aeginitou, V., Nteliou, E. & Vlahoyanni, N. (2010). Reflections in the mirror: The contribution of self and peer assessment in the teaching of speaking skills. Proceedings of the 14th International Conference in Applied Linguistics: 'Advances in Research on Language Acquisition and Teaching'. Thessaloniki : Greek Association of Applied Linguistics, 149–163. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.enl.auth.gr/gala/14th/Papers/English%20papers/Aeginitou&Nteliou&Vlahoyanni.pdf>.
4. Allal, L. (2001). La métacognition en perspective. In : Figari, G. (ed.). *L'activité évaluative réinterrogée : regards scolaires et socioprofessionnels.* Bruxelles : De Boeck, 142–146. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://doi.org/10.3917/dbu.figar.2001.01.0037>.
5. Allal, L. (2015). Le rôle de la co–régulation dans des activités de production textuelle. *Lettrure, no. 3,* 1–14. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://archive–ouverte.unige.ch/unige:93562>.
6. Anderson, N. J. (2002). The role of Metacognition in Second Language Teaching and Learning. *ERIC Digest,* 1–4. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/ERIC–ED463659/pdf/ERIC–ED463659.pdf>.
7. Anderson, N. J. (2008). Metacognition and good language learners (chapter 7). In : Griffiths, C. (ed.). *Lessons from Good Language Learners.* Cambridge University press, 99–109.
8. Andrade, H. & Valtcheva, A. (2009) Promoting Learning and Achievement Through Self–Assessment. *Theory Into Practice, 48:1*, 12–19. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://ssrlsite.files.wordpress.com/2018/02/andrade–valtcheva–2009–promoting–lrn–achv–through–self–assess.pdf>. DOI: 10.1080/00405840802577544

9. Andrade, H. L. (2019). A Critical Review of Research on Student Self–Assessment**.** *Front. Educ. 4:87*, 1–13. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/feduc.2019.00087/full>. DOI: 10.3389/feduc.2019.00087
10. Andrade, H., Wang, X., Du, Y. & Akawi, R. (2009). Rubric-Referenced Self-Assessment and Self-Efficacy for Writing. *Journal of Educational Research - J EDUC RES. 102(4)*, 287–302. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.researchgate.net/publication/249037732_Rubric-Referenced_Self-Assessment_and_Self-Efficacy_for_Writing>. DOI: 10.3200/JOER.102.4.287-302
11. Andrade, H.L. & Brooke, G. C. (2010). Self–assessment and learning to write (chapter 5). In : Mertens, N. L. (ed.). *Writing : Processes, Tools and Techniques*. Nova Science Publishers, Inc., 74–89. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://ssrlsite.files.wordpress.com/2018/02/andrade–brooke–2010–self–assessment–and–learning–to–write.pdf>.
12. Bain, J. (2010). Integrating student voice: assessment for empowerment. *Practitioner Research in Higher Education, Vol. 4(1),* 14–29. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1130598.pdf>.
13. Baran-Łucarz, M. (2011). The relationship between language anxiety and the actual and perceived levels of foreign language pronunciation. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, *Vol. 1, no. 4, Dec. 2011*, 491–514. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/ssllt/article/view/5057/5137>. DOI: 10.14746/ssllt.2011.1.4.3
14. Bégin, C. (2008). Les stratégies d'apprentissage : un cadre de référence simplifié. *Revue des sciences de l'éducation, Volume 34, numéro 1,* 47–67. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://www.erudit.org/fr/revues/rse/2008–v34–n1–rse2410/018989ar.pdf>.
15. Berger, J.-L. & Karabenick, S. (2019). Une affaire de métacognition : l'autoévaluation des stratégies d'apprentissage par questionnaire. *Évaluer. Journal international de Recherche en Éducation et formation, 5(1)*, 67-85. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://journal.admee.org/index.php/ejiref/article/download/181/99/>.
16. Bertocchini, P. & Costanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE : cours, activités, corrigés.* Paris : CLE international.
17. Bertoletti, M. C. & Dahlet, P. (1984). Manuels et matériels scolaires pour l'apprentissage du F.L.E. Ébauche d'une grille d'analyse. *Le Français dans le monde nº 186, juillet 1984,* 55–63. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.christianpuren.com/biblioth%C3%A8que-de-travail/032/>.
18. Besse, H. (2010). Le manuel, un outil souvent utile mais toujours insuffisant. *Synergies Chine nº 5*, 15–25. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://gerflint.fr/Base/Chine5/besse.pdf>.
19. Blin, F. (2001). Mesurer l'autonomie des apprenants : de la théorie à la pratique. In : Vincent–Durroux, L. & Panckhurst, R. (coordinatrices). *Autoformation et autoévaluation : une pédagogie renouvelée ?* Metice — Université Paul–Valéry — Montpellier III, 67–93. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://www.academia.edu/31865787/Autoformation_et_auto%C3%A9valuation_une_p%C3%A9dagogie_renouvel%C3%A9e_>.

20. Boissard, P. (2016). L'évaluation formative : un outil de progression. *Synergies France*, n°10, 123–132. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://gerflint.fr/Base/France10/boissard.pdf>.
21. Boud, D. (1995). *Enhancing Learning Through Self-assessment*. London : Routledge.
22. Bourke, R. (2014). Self–assessment in professional programmes within tertiary institutions. *Teaching in Higher education, 19: 8,* 908–918. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://doi.org/10.1080/13562517.2014.934353>.
23. Bourke, R. (2016). Liberating the learner through self-assessment. *Cambridge Journal of Education*, *46(1)*, 1–15 [97–111]. DOI: 10.1080/0305764X.2015.1015963
24. Bozkurt, F. (2020). Teacher Candidates' Views On Self and Peer Assessment As a Tool for Student Development. *Australian Journal of Teacher Education, volume 45(1),* 47–60. Pristupljeno 24. 2. 2022. URL: <https://ro.ecu.edu.au/ajte/vol45/iss1/4/>.
25. Brajović, J. B. (2021). Razvijanje leksikografske kompetencije kod srednjoškolskih učenika francuskog kao stranog jezika. *Методички видици, v. 12, n. 12*, 225–246. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://metodickividici.ff.uns.ac.rs/index.php/MV/article/view/1962>. DOI: https://doi.org/10.19090/mv.2021.12.225-246
26. Brizzi, G. P. (2009). La scolarité de Pietro Antonio Adami chez les jésuites de Bologne à la fin du XVIIe siècle. Traduit de l'italien par Brigitte Pasquet Gotti. *Histoire de l'éducation, 124*, 51–71. Pristupljeno 3. 3. 2022. URL: <https://journals.openedition.org/histoire–education/2062>.
27. Brown, G. T. L. & Harris, L. R. (2013). „Student Self–Assessment" in: McMillan, J. H. (eds). *The SAGE handbook of research on classroom assessment.* Thousand Oaks, CA : SAGE, 367–393.
28. Brown, G. T. L. & Harris, L. R. (2014). The future of self–assessment in classroom practice: Reframing self–assessment as a core competency. *Frontline Learning Research 3,* 22–30. Pristupljeno 3. 3. 2022. URL: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1090831>.
29. Brown, G. T. L., Andrade, H. & Chen, F. (2015). Accuracy in student self–assessment: Directions and cautions for research. *Assessment in Education: Principles, Policy and Practice 22(4)*, 1–14. [444–457] Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0969594X.2014.996523>. DOI: 10.1080/0969594X.2014.996523
30. Butler, Y. G. & Lee, J. (2006). On–Task Versus Off–Task Self–Assessments Among Korean Elementary School Students Studying English. *The Modern Language Journal, 90, iv,* 506–518. Pristupljeno 10. 4. 2019. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1540-4781.2006.00463.x>.
31. Carton, F. (2011). L'autonomie : un objectif de formation. *Le français dans le monde. Recherches et applications, no. 50,* 57–66. Pristupljeno 3. 3. 2022. URL: <http://fipf.org/sites/fipf.org/files/ra_50_web.pdf>.
32. Crépieux, G. (2008). Principes didactiques et outils pour développer l'autonomie en cours de FLE. *Rencontres pédagogiques du Kansaï,* 15–19. Pristupljeno 3. 3. 2022. URL: <http://www.rpkansai.com/bulletins/pdf/022/015_019_crepieux.pdf>.
33. Cuq, J.–P. & Chnane–Davin, F. (2016). L'évaluation, un paramètre prépondérant en didactique du français langue étrangère et seconde (chapitre 3). In : Detroz, P., Crahaz, M. & Fagnant, A. (eds.). *L'évaluation à la lumière des contextes et*

des disciplines, collection *Pédagogies en développement*. De Boeck, 91–110. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://hal-amu.archives-ouvertes.fr/hal-02119745/document>.

34. Cuq, J.-P. & Gruca, I. (2017). *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde, 4e édition.* Presses universitaires de Grenoble.
35. Cyr, P. (1998). *Les Stratégies d'apprentissage.* Paris : CLÉ International.
36. Dam, L. & Legenhausen, L. (2010). Learners Reflecting on Learning: Evaluation versus Testing in Autonomous Language Learning (chapter 7) . In: Paran, A. & Sercu, L. (eds.). *Testing the Untestable in Language Education.* Bristol, Blue Ridge Summit : Multilingual Matters, 120–140. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://books.google.rs/books?hl=sr&lr=&id=Q-tZ1WGGyaYC&oi=fnd&pg=PA120&dq=Dam,+L.+%26+Legenhausen,+L.+(2010).+Learner+reflecting+on+learning+(chapter+7)&ots=UBVqveBh60&sig=YD4k4iTU3PHaqhfOD3tC1uhdaSE&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false>. DOI: https://doi.org/10.21832/9781847692672-009
37. De Montaigne, M. (2007). *Eseji, knjiga I.* Preveo : Vojmir Vinja. Zagreb : Disput. Pristupljeno 3. 3. 2022. URL: <https://www.medicinskamostar.com/download/lektire-i-druge-knjige?start=60>.
38. Dochy, F., Segers, M. & Sluijsmans, D. (1999). The Use of Self-, Peer and Co-assessment in Higher Education: A review. *Studies in Higher Education Volume 24, No. 3,* 331–350. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://blogs.deakin.edu.au/innovation-in-psychology/wp-content/uploads/sites/24/2014/03/Dochy_1999.pdf>. DOI: 10.1080/03075079912331379935.
39. Dragemark Oscarson, A. (2015/2016). How Do Swedish Student Teachers Assess their Own Writing Skills in English as a Foreign Language ? A Pilot Study. *International Journal of Arabic-English Studies (IJAES), Vol. 16*, 53–66. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://www.ijaes.net/Article/FullText/3?volume=16&issue=1>.
40. Draper, S. W. (2009). What are learners actually regulating when given feedback ?. *British Journal of Educational Technology, Vol. 40, Issue 2,* 306–315. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://bera-journals.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1467-8535.2008.00930.x>. DOI: https://doi.org/10.1111/j.1467-8535.2008.00930.x
41. Gipps, C. (2002). Sociocultural Perspectives on Assessment (chapter 6). In : Wells, G. & Claxton, G. (eds.). *Learning for Life in the 21st century: sociocultural perspectives on the future of education.* Blackwell, 73–83.
42. Gligorić, S. S. (2018). *Razvoj učeničke autonomije: gradiranje zadataka za samoevaluaciju u udžbenicima engleskog kao stranog jezika na nivou osnovne škole.* Neobjavljena doktorska disertacija odbranjena na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Mentor: Trbojević Milošević, I. Pristupljeno 10. 4. 2019. URL: <https://phaidrabg.bg.ac.rs/detail_object/o:19306?tab=0#mda>.
43. Gremion, C. (2016). Influence de l'autoévaluation et de l'accompagnement sur la réflexivité des futurs enseignants. *De la formation à la profession enseignante : trajectoires d'insertion, construction identitaire et développement des compétences professionnelles, no. 21*, 259–286. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://revuedeshep.ch/pdf/21/21-15-Gremion.pdf>.

44. Gremion, C. (2019). Accompagner la réflexivité collective, un métier voué à disparaitre. *Formation et profession 27(2)*, 6–18. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://formation-profession.org/files/numeros/23/v27_n02_490.pdf>.
45. Griffiths, C. (2008). Strategies and good language learners (Chapter 6). In : Griffiths, C.(ed.). *Lessons from Good Language Learners.* Cambridge University press, 83–97.
46. Gruber Jost, S. & Vieille–Grosjean, H. (2019). De l'évaluation à l'autoévaluation : d'un apprentissage défensif à un apprentissage expansif. *Contextes et didactiques, 13*, 97–110. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://journals.openedition.org/ced/870?lang=en>. DOI : https://doi.org/10.4000/ced.870
47. Hamp-Lyons, L. (2017). Language assessment literacy for learning-oriented language assessment. *Papers in Language Testing and Assessment, 6 (1)*, 88–111. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://uobrep.openrepository.com/handle/10547/622445>.
48. Holec, H. (1990a). Autonomie et apprentissage autodirigé. *Les Cahiers de l'ASDIFLE, n° 2 « Les auto-apprentissages»*,[1–9]. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://fle.asso.free.fr/asdifle/Cahiers/Asdifle_Cahier2_Holec.pdf>.
49. Holec, H. (1990b). Qu'est–ce qu'apprendre à apprendre. *Mélanges pédagogiques,* 75–87. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.atilf.fr/wp-content/uploads/publications/MelangesCrapel/file-20-6-2.pdf>.
50. Huhta, A. (2008). Diagnostic and Formative assessment. In : Spolsky, B., Hult, F. M. *The Handbook of Educational Linguistics*. Malden, Mass. : Blackwell Publishing, 469–482.
51. Jorro, A. (2013). L'accompagnement des enseignants dans l'activité évaluative face à des situations de production écrite. *Revue française de linguistique appliquée*, *XVIII*, 107–116. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.cairn.info/revue-francaise-de-linguistique-appliquee-2013-1-page-107.htm>. DOI : 10.3917/rfla.181.0107.
52. Kankaraš, M. (2004). Metakognicija – nova kognitivna paradigma. *Psihologija*, *Vol. 37 (2)*, 149–161. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0048-57050402149K>.
53. Kasanen, K. & Räty, H. (2002). "You be Sure Now to be Honest in Your Assessment": Teaching and Learning Self-Assessment. *Social Psychology of Education 5*, 313–328. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://doi.org/10.1023/A:1020993427849>.
54. Kostopoulou, S. (2010). Learner self–assessment and the European Language Portfolio. *Advances in Research on Language Acquisition and Teaching : Selected Papers. GALA 2010*, 295–305. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.enl.auth.gr/gala/14th/Papers/English%20papers/Kostopoulou.pdf>.
55. Lam, R. (2018). Reflection and self–assessment in practice (Chapter 4). In : Lam, R. *Portfolio Assessment for the Teaching and Learning of Writing.* Springer Briefs in Education. Singapore : Springer, 43–57. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-981-13-1174-1_4>.
56. Lappin-Fortin, K. & Rye, B. J. (2014). The Use of Pre-/Posttest and Self-Assessment Tools in a French Pronunciation Course. *Foreign Language Annals, 47,* 300–320. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://fr.art1lib.org/ireader/32938790>. DOI: 10.1111/flan.12083
57. Laveault, D. (2013). Plus de convergences que de divergences : rencontre des conceptions francophone et anglo-saxonne de l'évaluation des apprentissages. *Le français dans le monde. Recherches et applications, no. 53,* 31–41. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://fipf.org/sites/fipf.org/files/n53_001-160_web.pdf>.

58. Leclerq, D. & Gilles, J.–L. (2001). Tecniques de mesure dans l'autoévaluation. In : Figari, G. (ed.). *L'activité évaluative réinterrogée : regards scolaires et socioprofessionnels.* Bruxelles : De Boeck, 134–142. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://orbi.uliege.be/handle/2268/4828>.
59. Leclerq, D. (2006). Système d'évaluation innovants et critères de qualité**.** *22e Colloque AIPU Monastir,* [1–11]. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://orbi.uliege.be/handle/2268/7100>.
60. Little, D. & Gudrun, E. (2015). Learner Identity, Learner Agency and the Assessment of Language Proficiency: Some Reflections Prompted by the *Common European Framework of Reference for Languages. Annual Review of Applied Linguistics, 35*, 120–139. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/annual-review-of-applied-linguistics/article/abs/learner-identity-learner-agency-and-the-assessment-of-language-proficiency-some-reflections-prompted-by-the-common-european-framework-of-reference-for-languages/A2EBE3B8DD6946692DFA0AE3A5B9A248>. DOI: 10.1017/S0267190514000300
61. Little, D. & Perclova, R. (2003). *Evropski jezički portfolio namijenjen nastavnicima i mentorima.* Podgorica : Ministarstvo prosvjete i nauke. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://www.zzs.gov.me/naslovna/naslovna–medjunarodna/portfolio/>.
62. Little, D. (n. d.). Learner autonomy : drawing together the threads of self-assessment, goal-setting and reflection, 1–3. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.ecml.at/Portals/1/resources/Articles%20and%20publications%20on%20the%20ECML/Little_Learner%20autonomy.pdf>.
63. Livingston, J. A. (2003). [1997]. Metacognition : An overview, 1–7. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED474273.pdf>.
64. Lockley, T. (2013). Exploring self-perceived communication competence in foreign language learning. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 3(2), 187–212. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/ssllt/article/view/4945/5042>. DOI: https://doi.org/10.14746/ssllt.2013.3.2.3
65. *McDonald, B. & Boud, D. (2003).* The Impact of Self-assessment on Achievement: The effects of self-assessment training on performance in external examinations. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice, 10*(2), 209–220. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0969594032000121289>. DOI: 10.1080/0969594032000121289
66. Ménager, D. (1997). *Introduction à la vie littéraire du XVIe siècle. 3é édition.* Paris : Dunod.
67. Merle, P. (2015). L'école française et l'invention de la note. Un éclairage historique sur les polémiques contemporaines. *Revue française de pédagogie, 193,* 77–88. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://journals.openedition.org/rfp/4899>. DOI: https://doi.org/10.4000/rfp.4899
68. Mikić, J. (2016). Izrada udžbenika za strane jezike u skladu sa nastavnim programima. In : Kašić, Z. (ur.). *O jeziku i jezicima – primenjena lingvistika u čast Dušanki Točanac.* Novi Sad – Beograd : Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, 311–323. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://dpls–alas.rs/pdf/Zbornik%20D_Tocanac.pdf>.
69. Morrissette, J. (2010). Un panorama de la recherche sur l'évaluation formative des apprentissages. *Mesure et évaluation en éducation*, 33 (3), 1–27.

Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.erudit.org/fr/revues/mee/2010–v33–n3–mee01384/1024889ar.pdf>.. DOI : https://doi.org/10.7202/1024889ar

70. Mottier Lopez, L. & Allal, L. (2004). Le portfolio : pratiques et perspectives. *Educateur*, *numéro spécial 12 mars 2004*, 46–51. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://archive–ouverte.unige.ch/unige:17359>.
71. Nait Belhaj, S. (2011). *Le contenu autoévaluatif dans le matériel didactique en enseignement de l'anglais langue seconde en 6e année primaire et 1re année secondaire.* Mémoire présenté comme exigence partielle de la maîtrise en didactique des langues. La directrice de mémoire : Jean, G. Montréal : Université du Québec. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://archipel.uqam.ca/4167/1/M12063.pdf>.
72. Noël, B. & Leclerq, D. (2011). Comment développer des capacités cognitives et métacognitives ? In : Parmentier, Ph. (dir.). *Recherches et actions en faveur de la réussite en première année universitaire. Vingt ans de collaboration dans la Commission « Réussite » du Conseil interuniversitaire de la Communauté française de Belgique.* Bruxelles : CIUF, 55–60. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/86565/1/Noel%202011%20CIUF%20section%2011%20Comment%20d%C3%A9velopper%20les%20capacit%C3%A9s%20cognitives%20et%20m%C3%A9tacognitives.pdf>.
73. Noël, B. & Leclerq, D. (2011). Comment développer des capacités cognitives et métacognitives ? In : Parmentier, Ph. (dir.). *Recherches et actions en faveur de la réussite universitaire. Vingt ans de collaboration dans la Commission "réussite" du Conseil interuniversitaire de la Communauté française.* Bruxelles : CIUF, 55–60. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://hdl.handle.net/2268/86565>.
74. Normand–Marconnet, N. (2011). Quelle place pour l'autonomie de l'apprentissage dans les cultures d'enseignement-apprentissage en Asie? Du role incontournable a donner a un portfolio d'auto-evaluation adapté aux cultures éducatives locales. *Le Francais dans le Monde*, *50*, 84–93. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://fipf.org/sites/fipf.org/files/ra_50_web.pdf>.
75. Normand–Marconnet, N. (2012). Is self-assessment a pedagogical challenge in an Islamic context? A case study of Iranian students learning French. *International Journal of Pedagogies and Learning, 7:3*, 200–210. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.5172/ijpl.2012.7.3.200>. DOI: 10.5172/ijpl.2012.7.3.200
76. Normand-Marconnet, N. (2012). L'auto-évaluation comme facteur d'évolution du rapport à l'apprentissage des langues. *Recherches en didactique des langues et des cultures 9-1*, [1–26]. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://journals.openedition.org/rdlc/pdf/2476>. DOI: https://doi.org/10.4000/rdlc.2476
77. O'Malley, M. J. & Chamot, A. U. (1990/1995?). *Learning Strategies in Second Language Acquisition.* Cambridge University Press.
78. Oscarson, M. (2013). The Challenge of Student Self–assessment in Language Education. *Voices in Asia Journal Vol. 1, Issue 1*, 1–14. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://payungsakk.wixsite.com/viawebsite/volume-1>.
79. Oxford, Rebecca L. (1990). *Language Learning Strategies.* Boston : Heinle & Heinle publishers.

80. Panadero, E. & Alonso–Tapia, J. (2013). Self–assessment: Theoretical and Practical Connotations. When it Happens, How is it Acquired and what to do to Develop it in our Students. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 11(2), nº 30, 551–576. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://ernestopanadero.es/ernesto–panadero–curriculum.html>.
81. Panadero, E., & Brown, G. & Courtney, M. (2014). Teachers' reasons for using self-assessment: A survey self-report of Spanish teachers. *Assessment in Education Principles Policy and Practice, 21(3),* 1–37 [365–383]. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.academia.edu/28603458/Teachers_reasons_for_using_self_assessment_a_survey_self_report_of_Spanish_teachers>. DOI: 10.1080/0969594X.2014.919247
82. Panadero, E., Brown, G. T. L. & Strijbos, J.–W. (2016a). The future of student self–assessment: A review of known unknowns and potential directions". *Educational Psychology Review,* 28(4), 803–830. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://researchspace.auckland.ac.nz/handle/2292/31772l>.
83. Panadero, E., Jonsson, A. & Strijbos, J.-W. (2016b). Scaffolding Self-Regulated Learning Through Self-Assessment and Peer Assessment: Guidelines for Classroom Implementation (chapter 18). In : Laveault, D. & Allal, L. (eds.). *Assessment for Learning: Meeting the Challenge of Implementation*, *The Enabling Power of Assessment 4.* Springer Switzerland, 311–327. DOI 10.1007/978-3-319-39211-0_18
84. Panadero, E., Lipnevich, A. & Broadbent, J. (2019). Turning self–assessment into self–feedback (chapter 9). In : Henderson, M., Ajjawi, R., Boud, D. & Molloy, E. (eds.). *The Impact of Feedback in Higher Education.* Palgrave Macmillan, Cham, 147–163. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.anastasiyalipnevich.com/wp-content/uploads/2020/01/Lipnevich_EECE_2019-Panadero-Self-Feedback.pdf>. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-25112-3_9
85. Papanthymou, A. & Darra, M. (2019). The Contribution of Learner Self–Assessment for Improvement of Learning and Teaching Process : A Review. *Journal of Education and Learning,* Vol. 8, No. 1, Canadian Center of Science and Education, 48–64. DOI: 10.5539/jel.v8n1p48 Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://eric.ed.gov/?q=maria+darra&id=EJ1202130>.
86. Pešikan, A. & Antić, S. (2016). *Zadaci u nastavi: kako da vaši učenici/studenti bolje napreduju u učenju.* Beograd : Obrazovni forum (Novi Beograd : Rebox). Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://arhiva.nara.ac.rs/handle/123456789/2028>.
87. Pešikan, A. (2015). Školski zadaci za efikasno učenje. In: Маринковић, С. (ур.). *Настава и учење – евалуација васпитно–образовног рада,* научни скуп. Ужице : Учитељски факултет. 13–28. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://www.antabogicevic.rs/wp-content/uploads/A.-Pesikan-Skolski-zadaci-za-efikasno-ucenje.pdf>.
88. Petitjean, B. (1984). Formes et fonctions des différents types d'évaluation. *Pratiques : linguistique, littérature, didactique, no 44. L'évaluation,* 5–20. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.persee.fr/doc/prati_0338-2389_1984_num_44_1_2459>. DOI: https://doi.org/10.3406/prati.1984.2459
89. Pintrich, P. R. (2000). The role of goal orientation in self–regulated learning. *Handbook of Self–Regulation.* Academic press, 451–502. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://cachescan.bcub.ro/e-book/E1/580704/451-529.pdf>.
90. Poehner, M. E. (2012). The Zone of Proximal Development and the Genesis of Self–Assessment. *The Modern Language Journal 96, 4,* 610–622. Pristupljeno 20. 3. 2022.

URL: <https://www.researchgate.net/publication/260140100_The_Zone_of_Proximal_Development_and_the_Genesis_of_Self-Assessment/>. DOI: http://dx.doi.org/10.2307/23361719

91. Puren, C. (2001). La problématique de l'évaluation en didactique scolaire des langues. *Les Langues modernes 2/2001 (« Évaluation et certification en langues)*, 1–14 [12–29]. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://s9577412bcd03c8a2.jimcontent.com/download/version/1482764132/module/12023149727/name/PUREN_2001e_Evaluation_scolaire_problematique.pdf>.
92. Radić–Bojanić, B. B. & Topalov, J. (2016). Textbooks in the EFL classroom : defining, assessing and analyzing. *Collection of Papers of the Faculty of Philosophy XLVI (3),* 137–153. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0354-3293/2016/0354-32931603137R.pdf>. DOI: 10.5937/ZRFFP 46-12094
93. Radulović, L. & Stančić, M. (2012). Portfolio kao sredstvo evaluacije iskustva učenja u nastavi. In : Alibabić, Š., Medić, S. & Bodroški–Spariosu, B. (ur.). *Kvalitet u obrazovanju: izazovi i perspektive.* Beograd : Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta, 259–283. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://147.91.75.9/manage/shares/Quality_of_education/Kvalitet%20u%20obrazovanju%20-%20izazovi%20i%20perspektive.pdf>.
94. Riquois, E. (2010). Évolutions méthodologiques des manuels et matériels didactiques complémentaires en FLE. *Éducation & Formation : e–292, janvier 2010,* 129–142. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-01066557>.
95. Roseanna, B. (2015). Liberating the learner through self–assessment. *Cambridge Journal of Education,* 1–15. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0305764X.2015.1015963>.
96. Rosen, É. (2008). Enseignement plurilingue et portfolio : l'exemple de *Mes premiers pas en français et en allemand*, projet de portfolio pour les 2–5 ans. *Synergies. Pays germanophones no 1,* 123–140. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://gerflint.fr/Base/Germanie1/rosen.pdf>.
97. Rosen, É. (2009). Perspective actionnelle et approche par les tâches en classe de langue. *Le français dans le monde/Recherches et applications, no. 45, janvier 2009,* 487–498. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.edu.uwo.ca/source4allcourses/AQ/FSL_Sp/downloads/perspective_actionnelle.pdf>. DOI : 10.3138/cmlr.66.4.487
98. Ross, J. A. (2006). The Reliability, Validity, and Utility of Self-Assessment. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 11(10), 1–13. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://pareonline.net/getvn.asp?v=11&n=10>.
99. Spasić, R. (2013). Assessment (chapter 7). In: Anderson, L. W. (eds.). *Teaching for learning.* Thessaloniki : Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe, 157–183. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://cdrsee.org/pdf/book_teaching_for_learning.pdf>.
100. Springer, C. (2013). Évaluer les apprentissages dans les environnements numériques. *Les Cahiers du GEPE*, *Le numérique dans l'espace éducatif.* Strasbourg : Presses universitaires de Strasbourg. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://www.cahiersdugepe.fr/index.php?id=2454#tocto2n10>.

101. Stančić, M. (2020). Peer assessment as a learning and self–assessment tool : a look inside the black box. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 46(6), 1–13. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.researchgate.net/publication/344821783_Peer_assessment_as_a_learning_and_self-assessment_tool_a_look_inside_the_black_box>. DOI: 10.1080/02602938.2020.1828267
102. Stančić, M. S. (2020). Participacija učenika u odlučivanju o ocenjivanju : zašto i kako ? In : Радуловић, Л., Милин, В. & Љујић, Б. (ур.). *Национални научни скуп Сусрети педагога. Партиципација у образовању – педагошки (п)огледи.* Београд : Филозофски факултет, Институт за педагогију и андрагогију : Педагошко друштво Србије, 55–63. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://147.91.75.9/manage/shares/Quality_of_education/Susreti-pedagoga-2020-Zbornik-radova.pdf>.
103. St–Pierre, L. (2004). L'habileté d'autoévaluation : pourquoi et comment la développer ? *Pédagogie collégiale, vol. 18, no. 1,* 33–38. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://eduq.info/xmlui/handle/11515/21540>.
104. Tagliante, C. & Deleuse, J. (2002). Les portfolios européens des langues. *Revue internationale de Sèvres 31, décembre 2002,* 1–6 [138–142] Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://journals.openedition.org/ries/1979>. DOI : https://doi.org/10.4000/ries.1979
105. Taglijant, K. (2009). *Evaluacija i Zajednički evropski okvir*. Beograd : Data Status.
106. Takkaç Tulgar, A. (2017). Selfie@ssessment as an alternative form of self-assessment at undergraduate level in higher education. *Journal of Language and Linguistic Studies, 13(1),* 321–335. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.researchgate.net/profile/Ayseguel-Takkac-Tulgar/publication/316991011_Selfiessessment_as_an_alternative_form_of_self-assessment_at_undergraduate_level_in_higher_education/links/591c56a00f7e9b7727da09fc/Selfiessessment-as-an-alternative-form-of-self-assessment-at-undergraduate-level-in-higher-education.pdf?origin=publication_detail>.
107. Tan, K. H. K. (2004). Does SA empower or discipline students ? *Assessment & Evaluation in Higher Education, Vol. 29, No. 6, December 2004,* 651–662 Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0260293042000227209>. DOI: 10.1080/0260293042000227209
108. Taras, M. (2010). Student self–assessment : processes and consequences. *Teaching in Higher Education, 15:2*, 199–209. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13562511003620027?src=recsys>. DOI: 10.1080/13562511003620027
109. Tardif, J. (2003). Développer un programme par compétences : de l'intention à la mise en œuvre. *Pédagogie collégiale Vol. 16 n° 3, mars 2003*, 36–44. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/52977935.pdf>.
110. Topalov, J. (2015). *Metakognicija i kognitivne strategije u razumevanju teksta u univerzitetskoj nastavi engleskog jezika.* Doktorska disertacija odbranjena na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. Mentor : Radić–Bojanić, B. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://nardus.mpn.gov.rs/bitstream/handle/123456789/8151/Disertacija9366.pdf?sequence=6&isAllowed=y>.

111. Vajta, K. (2012). L'auto–évaluation dans l'enseignement supérieur : un outil pédagogique pour apprendre à apprendre. *Moderna språk 2,* 188–202. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://ojs.ub.gu.se/index.php/modernasprak/article/download/1582/1386>.
112. Veltcheff, C. & Hilton, S. (2003). *Évaluation en FLE*. Paris : Hachette.
113. Vial, M. (2013). L'auto-évaluation en formation ? Origine des critères dans l'évaluation située : le repérage entre balisage et ancrage, et usages du référentiel. Actes du 25e colloque de l'ADMEE – Europe Fribourg 2013 : *Évaluation et autoévaluation, quels espaces de formation,* 1–8. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://www.admee2013.ch/ADMEE-2013/7_files/Vial%20Michel%20Actes2013.pdf>.
114. Vial, M. (2013). L'évaluation en éducation, ses paradigmes et les problématiques identitaires. *Le français dans le monde. Recherches et applications, no. 53,* 20–30. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://fipf.org/sites/fipf.org/files/n53_001-160_web.pdf>.
115. Vujović, A. (2004). *Francuska civilizacija u udžbenicima francuskog jezika.* Beograd : Zadužbina Andrejević.
116. Wanner, Th. & Palmer, E. (2018). Formative self and peer assessment for improved student learning: the crucial factors of design, teacher participation and feedback. *Assessment & Evaluation in Higher Education, 43(3),* 1–16 [1032–1047]. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.researchgate.net/publication/322597136_Formative_self-and_peer_assessment_for_improved_student_learning_the_crucial_factors_of_design_teacher_participation_and_feedback>. DOI: 10.1080/02602938.2018.1427698
117. Wilbrink, B. (1997). Assessment in Historical Perspective. *Studies in Educational Evaluation, vol. 23, no. 1,* 31–48. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://benwilbrink.nl/publicaties/97AssessmentStEE.htm>.
118. Yan, Z. & Brown, G. T. L. (2016). A cyclical self-assessment process: towards a model of how students engage in self-assessment. *Assessment & Evaluation in Higher education, 42(8),* 1–16 [1247–126]. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.researchgate.net/profile/Zi-Yan-4/publication/320032876_A_cyclical_self_assessment_process_Towards_a_model_of_how_students_engage_in_self_assessment/data/59c9c53245851556e97a79a5/A-cyclical-self-assessment-process-Towards-a-model-of-how-students-engage-in-self-assessment.pdf>. DOI: 10.1080/02602938.2016.1260091
119. *Zajednički evropski okvir za učenje, nastavu i ocjenjivanje jezika*. (2002). Podgorica : Ministarstvo prosvjete i nauke.
120. Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a Self–Regulated Learner : An Overview. *Theory Into Practice, 41:2,* 64–70. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <https://www.leiderschapsdomeinen.nl/wp-content/uploads/2016/12/Zimmerman-B.-2002-Becoming-Self-Regulated-Learner.pdf>. DOI: 10.1207/s15430421tip4102_2
121. Žiropađa, Lj. (2008). Samoevaluacija u nastavi stranih jezika. (2008). In : Vučo, J. (ur.). *Evaluacija u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić : Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet, 15–21.
122. Антић, С. (2009). Савремена схватања уџбеника: последице на конструкцију и мерила квалитета. *Иновације у настави XXII, 2009/4,* 25–39. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.inovacijeunastavi.rs/wp-content/uploads/arhiva/2009/INOVACIJE-04_09.pdf>.

123. Брајовић, Ј. (2016). Француски као први страни језик у завршним годинама гимназије: уџбеници објављени у Србији од 1957. године до данас. *Живи језици, 36(1),* 167–186. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://doi.fil.bg.ac.rs/pdf/journals/zivjez/2016-1/zivjez-2016-36-1-8.pdf>. DOI: 10.18485/zivjez.2016.36.1.8
124. Брајовић, Ј. (2021). *Комуникативно-акциони модел наставе француског као страног језика.* Београд : Филолошки факултет (Београд : Чигоја штампа).
125. Брајовић, Ј. Б. (2013). *Књижевни текстови у уџбеницима и приручницима француског језика из перспективе савремених приступа настави страних језика.* Необјављена докторска дисертација. Ментор: Дурбаба, О. Београд : Филолошки факултет. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <https://nardus.mpn.gov.rs/bitstream/id/32187/Disertacija.pdf>.
126. Вујовић, А. (2009). Евалуација и самоевалуација у настави страног језика. *Иновације у настави*, XXII, *2009/3*, 99–106. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.inovacijeunastavi.rs/wp–content/uploads/arhiva/2009/Inovacije–03_09.pdf>.
127. Вујовић, А. (2016). Самоевалуација у уџбеницима француског језика у првом циклусу основног образовања. In : Kašić, Z. (ur.). *O jeziku i jezicima – primenjena lingvistika u čast Dušanki Točanac.* Novi Sad – Beograd : Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, 337–351. Pristupljeno 20. 3. 2022. URL: <http://dpls–alas.rs/pdf/Zbornik%20D_Tocanac.pdf>.
128. Димитријевић, Д. (2014). Примена Европског језичког портфолија (ЕСП) у допунској настави на српском језику у иностранству. *Иновације у настави*, XXVII, *2014/2*, 116–130. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.inovacijeunastavi.rs/wp–content/uploads/Inovacije2–14/10Dimitrijevic.pdf>. DOI: http://dx.doi.org/10.5937/inovacije1402116D
129. Дурбаба, О. (2011). *Теорија и пракса учења и наставе страних језика.* Београд : Завод за уџбенике.
130. Ивић, И., Пешикан, А. & Антић, С. (2001). *Активно учење 2.* Београд : Публикум. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://eduforum.rs/pdf/Aktivno_ucenje_sr.pdf>.
131. Кончаревић, К. (2002). *Савремени уџбеник страног – руског језика: структура и садржај*. Београд : Завод за уџбенике и наставна средства (Београд : Радунић).
132. Кончаревић, К. (2006). Метазнања у уџбенику страног језика. *Иновације у настави*, *2006/3*, 5–15. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.inovacijeunastavi.rs/wp-content/uploads/arhiva/2006/INOVACIJE_3_06.pdf>.
133. Кончаревић, К. (2008). Аутоконтрола, аутокорекција и аутоевалуација ученика посредством уџбеника страног (руског) језика: теоријски принципи и конструкцијска решења. In : Vučo, J. (ur.). Evaluacija u nastavi jezika i književnosti. Nikšić : Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet, 45–55.
134. Кончаревић, К. (2018). *Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици*. Београд : Филолошки факултет (Београд : Чигоја штампа).
135. Кузмановић, Д. & Павловић Бабић, Д. (2011). Приступи процењивању образовних постигнућа ученика : критички осврт. *Зборник Института за педагошка*

истраживања. Година 43, број 1, јун 2011. Београд : Институт за педагошка истраживања, 63–85. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <https://ipisr.org.rs/images/arhiva-zbornika/43/Zbornik-10-104.pdf>. DOI: 10.2298/ZIPI1101063K

136. Малинић, Д. & Комленовић, Ђ. (2010). Оцењивање из перспективе ученика. *Настава и васпитање, год. LIX, број 4,* 511–524. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <https://starisajt.pedagog.rs/nastava%20i%20vaspitanje/niv%2004-10.pdf>.
137. Микић, Ј. (2010). Специфичност уџбеника за стране језике – Анализа структурно-функционалних компоненти –. *Иновације у настави, XXIII, 2010/1,* 87–96. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.inovacijeunastavi.rs/wp-content/uploads/arhiva/2010/Inovacije-01-10.pdf>.
138. Микић, Ј. М. (2015). Разумевање налога у уџбеницима за стране језике. *Иновације у настави XXVIII, 2015/1*, 51–68. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.inovacijeunastavi.rs/wp-content/uploads/Inovacije1-15/04Mikic.pdf>.
139. Митровић, М. (2014). Промена парадигме оцењивања у настави као елеменат стратегије квалитета образовања. In : Хебиб, Е. (ур.). *Настава и васпитање, год., бр. 2.* Београд : Педагошко друштво Србије, 175–188. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://reff.f.bg.ac.rs/bitstream/handle/123456789/1847/1844.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
140. *Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег и средњег стручног образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета за предмет страни језик. Приручник за наставнике.* (2015). Најдановић Томић, Ј. (ур.). Београд : Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.ceo.edu.rs/images/stories/opsti_standardi/Strani%20jezik.pdf>.
141. *Општи стандарди постигнућа за крај основног образовања за страни језик. Приручник за наставнике.* (2017). Најдановић Томић, Ј. (ур.). Београд : Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <https://ceo.edu.rs/wp-content/uploads/2017/12/Opsti-standardi-postignuca-za-kraj-osnovnog-obrazovanja-za-strani-jezik.pdf>.
142. Пешић, Ј. (2009). Подршка учењу са разумевањем и стратегије дидактичког обликовања уџбеника. *Иновације у настави XXII, 2009/4,* 40–49. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.inovacijeunastavi.rs/wp-content/uploads/arhiva/2009/INOVACIJE-04_09.pdf>.
143. Требјешанин, Б. (2009). Психолошка истраживања и пракса стварања уџбеника у Србији – поглед уназад и унапред. *Иновације у настави XXII, 2009/4,* 16–24. Приступљено 20. 3. 2022. URL: <http://www.inovacijeunastavi.rs/wp-content/uploads/arhiva/2009/INOVACIJE-04_09.pdf>.

Предлог корпуса

Уџбеници за пети разред основне школе

- Nouveau Pixel 1 (A1)

Favret, C. (2016). *Nouveau Pixel 1 A1. Livre de l'élève.* CLE International/SEJER.

Favret, C. & Schmitt, S. (2016). *Nouveau Pixel 1 A1. Cahier d'activités.* CLE International/SEJER.

Silva, H. (2016). *Nouveau Pixel 1 A1. Guide pédagogique.* CLE International/SEJER.

Portolio. Pristupljeno 5. 4. 2022. URL: <https://pixel.cle-international.com/9782090387582/assets/portfolio-7/download>

- Club @dos 1 (A1)

Combriat, A. & Coppola, K. (2018). *Club @dos 1. Француски језик за прву годину учења. Уџбеник за пети разред основне школе.* Аутор адаптације: Јанковић, Д. Београд : Klett (Београд : Службени гласник). Éditions Maison des langues.

Combriat, A. & Coppola, K. (2018). *Club @dos 1. Француски језик за прву годину учења. Радна свеска за пети разред основне школе.* Аутор адаптације: Јанковић, Д. Београд : Klett (Београд : Службени гласник). Éditions Maison des langues.

Club @dos 1. (2018). *Guide du professeur.* Santillana Educacíon, S. L., Éditions Maison des langues.

- Le monde de Léa et Lucas 1 - A1

Милошевић, Д. & Милановић, М. (2019). *Le monde de Léa et Lucas 1. Француски језик за 5. разред основне школе, прва година учења.* Београд : Завод за уџбенике и наставна средства.

Милошевић, Д. & Милановић, М. (2019). *Le monde de Léa et Lucas 1 - радна свеска. Француски језик за 5. разред основне школе, прва година учења.* Београд : Завод за уџбенике и наставна средства.

- Adosphère 2 - A1-A2

Himber, C. & Poletti, M.-L. (2011). *Adosphère 2. Méthode de français.* Paris : Hachette Livre.

Himber, C., Poletti, M.-L. & Bonenfant, J. (2011). *Adosphère 2. Cahier d'activités.* Paris : Hachette Livre.

Himber, C., Poletti, M.-L. & Bonenfant, J. (2011). *Adosphère 2. Guide pédagogique.* Paris : Hachette Livre.

- Et toi - A1

Лопез, М.-Ж. & ле Буњек, Ж. Т. (2015). *Et toi ? Француски језик за 5. разред основне школе. Уџбеник за прву годину учења.* Београд : Klett (Paris : Les Éditions Didier).

Лопез, М.-Ж., ле Буњек, Ж. Т. & Луис, Г. (2015). *Et toi ? Француски језик за 5. разред основне школе. Радна свеска за прву годину учења.* Београд : Klett (Paris : Les Éditions Didier).

Lopes, M.-J., Le Bougnec, J.-T. & Maout, C. (2007). *Et toi ? Guide pédagogique.* Paris : Les Éditions Didier. Pristupljeno 25. 3. 2022. URL: <https://medias.hachette-livre.fr/media/contenuNumerique/007/2397969898.pdf>.

- Images de France 5

Фила, В. & Голубовић-Тасевска, М. (2018). *Images de France 5. Француски језик за 5. разред основне школе, пета година учења.* Београд : Завод за уџбенике (Лозница : Мобид).

Фила, В. & Голубовић-Тасевска, М. (2018). *Images de France 5. Француски језик за 5. разред основне школе, пета година учења: радна свеска.* Београд : Завод за уџбенике (Београд : Scanner studio).

Фила, В. & Голубовић-Тасевска, М. (2008). *Images de France 5. Француски језик за 5. разред основне школе, пета година учења: приручник за наставнике.* Београд : Завод за уџбенике (Београд : Академија).

Уџбеници за прву годину средње школе

- Belleville [1] (A1)

Cuny, F. & Johnson A.-M. (2007). *Belleville 1. Méthode de français.* CLÉ International/SEJER.

Ndata, A. & Lair, S. (2004). *Belleville 1. Cahier d'exercices.* CLÉ International/SEJER.

Ndata, A. & Veillon-Leroux, A. (2004). *Belleville 1. Livre du professeur.* CLÉ International/SEJER.

- Version originale [1] A1

Denyer, M., Garmendia, A. & Lions-Olivieri, M.-L. (2020). *Version originale rouge. Уџбеник и радна свеска за први разред гимназије (пета година учења),* друго издање. Аутори адаптације: Николић, Б., Манчић, В. & Мијатовић Стојинов, С. Београд : Klett. (Београд : Службени гласник).

Version originale 1. (2010). *Guide pédagogique*. Paris : Éditions Maison des langues.

- Le Nouveau Taxi 1 (A1)

Capelle, G. & Menand, R. (2009). *Le nouveau taxi 1 ! Méthode de français.* Paris : Hachette Livre.

Capelle, G. & Menand, R. (2009). *Le nouveau taxi 1 ! Cahier d'exercices.* Paris : Hachette Livre.

Capelle, G. & Guédon, P. (2009). *Le nouveau taxi 1 ! Guide pédagogique.* Paris : Hachette Livre.

- Le français… J'aime ! 1

Гудурић, С., Баратовић, Ж. & Топољски, А. (2008). *Le français… J'aime ! Француски језик за I разред средње школе.* Београд : Завод за уџбенике.

Гудурић, С., Баратовић, Ж. & Топољски, А. (2007). *Le français… J'aime ! Француски језик за I разред средње школе, радна свеска.* Београд : Завод за уџбенике (Београд : Графипроф).

Гудурић, С., Баратовић, Ж. & Топољски, А. (2008). *Le français… J'aime ! Француски језик за I разред средње школе. Приручник за наставнике, први страни језик.* Београд : Завод за уџбенике (Београд : Радунић).

- #La classe - A2

Bruzy Todd, S. & Vial, C. (2018). *#La classe. Méthode de français.* CLE International.

Sanchez, C. (2018). *#La classe. Cahier d'activités.* CLE International.

Bruzy Todd, S. & Vial, C. (2018). *#La classe. Guide pédagogique.* CLE International.

Уџбеници за четврту годину средње школе

- Belleville 3 (B1)

Grand-Clément, O., Volte, A., Gallier, T. & Moore, V. (2005). *Belleville 3. Méthode de français.* CLÉ International/SEJER.

Gallier, T. (2005). *Belleville 3. Cahier d'exercices.* CLÉ International/SEJER.

Grand-Clément, O., Volte, A. & Moore, V. (2007). *Belleville 3. Livre du professeur.* CLÉ International/SEJER.

- Version originale 4 (B1+/B2)

Kleszewski, C., Perrichon, É., Barthélémy, F. & Wuattier, S. (2021). *Version originale violet. Уџбеник и радна свеска за 4. разред гимназије (осма година учења)*. Аутори адаптације: Милошевић, Д., Милановић, М. & Мијатовић Стојинов, С. Београд : Klett (Београд : DMD).

Kleszewski, C., Perrichon, É. & Roussel, É. (2013). *Version originale 4*: приручник за професоре [е-књига]. Београд : Klett (Београд : Партнер протим).

- Le Nouveau Taxi 3 (B1)

Menand, R. & Johnson, A.-M. (2013). *Le nouveau taxi 3 ! Méthode de français.* Beograd : Data status (Paris : Hachette Livre).

Menand, R., Lincoln, M. & Johnson, A.-M. (2013). *Le nouveau taxi 3 ! Cahier d'exercices.* Beograd : Data status (Paris : Hachette Livre).

Menand, R. (2010). *Le nouveau taxi 3 ! Guide pédagogique.* Paris : Hachette Livre.

- Quoi de neuf ?

Бошковић Клос, С., Деспотовић Ђурчић, Т. & Маринковић, С. (2018). Quoi de neuf ? *Француски језик за 4. разред гимназије. Уџбеник и радна свеска.* Београд : Завод за уџбенике.

- #La classe - B2

Jégou, D. & Vial, C. (2021). *#La classe. Méthode de français.* CLE International.

Jégou, D. & Vial, C. (2021). *#La classe. Cahier d'activités.* CLE International.

Jégou, D. & Vial, C. (2021). *#La classe. Guide pédagogique.* CLE International.

4. Циљеви истраживања

Основни циљ овог истраживања јесте пружање темељног увида у карактеристике инструмената ученичке самопроцене и утврђивање њиховог места у уџбеничким комплетима намењених учењу француског као страног језика за различите нивое и узрасте,

као и проналажење одговора на питање како је и у којој мери ученичка самопроцена у њима искоришћена и развијена. Ради постизања овог циља предвиђени су следећи задаци:

- контекстуализовати појам *ученичке самопроцене* унутар савремених теоријских токова и терминолошких одређења
- дефинисати овај појам и осветлити све његове аспекте (метакогнитивну димензију, корелацију са теоријом саморегулисаног учења итд.)
- указати на значај *ученичке самопроцене* унутар уџбеничке архитектонике
- инвентарисати, дефинисати и описати аутоевалуационе инструменте на основу прегледа литературе
- ексцерпирати примере њихове реализације у корпусу
- извршити квантитативну и квалитативну анализу датих примера
- скренути пажњу на разлике између уџбеника страних и домаћих аутора
- поставити основе за даља глотодидактичка истраживања у области ученичке самопроцене
- понудити предлоге и моделе за обликовање уџбеника француског као страног језика, али и страног језика уопште

Хипотезе

Кандидаткиња у свом истраживању полази од следећих хипотеза:

- ученичка самопроцена је елемент сваког савременог уџбеничког комплета за учење француског језика
- у уџбеницима домаћих аутора ученичка самопроцена не постоји у истој мери као код страних
- ученичка самопроцена је присутна од самог почетка учења језика, односно, од нивоа А1
- ученичка самопроцена постоји у глобалном и специфичном виду
- ученичка самопроцена је у великој мери структурисана
- заступљен је релативно мали број расположивих инструмената
- скале самопроцене су релативно уског опсега и састоје се из две или три могућности

5. Очекивани резултати

На основу наведених циљева и прелиминарних хипотеза, могуће је очекивати следеће резултате:

- инвентарисање инструмената ученичке самопроцене и утврђивање њиховог места у савременим уџбеничким комплетима француског као страног језика
- пружање детаљног увида у њихове карактеристике: степен структурисаности, садржај, облик, фреквентност и количину
- степен усклађености уџбеничких комплета са актуелном теоријском парадигмом, терминологијом и стандардима квалитета савременог образовања
- паралелни приказ те усклађености у страној и домаћој издавачкој продукцији

6. План рада

Рад ће садржати више целина: 1) увод; 2) централни део сачињен од бројних поглавља и потпоглавља која се баве а) теоријским оквиром б) анализом корпуса; 3) закључак 4) списак извора и цитиране литературе, као и додатак са табелама и прилозима.

У уводном делу рада биће представљени предмет и циљ истраживања, разлози за бављење овом проблематиком, теоријско-методолошки оквир, истраживачке хипотезе и очекивани резултати. Овај део ће такође садржати представљање јединица корпусне грађе.

У првом поглављу централног дела рада дефинисаће се основни теоријски појмови неопходни за проучавање ученичке самопроцене – *докимологија, облици оцењивања, аутоевалуација,* објаснићe се терминолошке разлике (*аутоевалуација, самопроцена*) и избор термина *самопроцена*. Наредно поглавље бавиће се историјатом самопроцене, нарочито развојем овог појма у 20. веку. Разматраће се значај и место ученичке самопроцене у теоријским оквирима савремене глотодидактичке парадигме, *акционе перспективе*, по чијим постулатима су конципирани данашњи уџбеници француског као страног језика. У засебном поглављу говориће се о утицају који ученичка самопроцена може имати на учеников напредак (не само на плану савладавања градива, већ и у контексту личног развоја), на продубљивање односа између ученика и наставника, на мотивисање ученика (при чему уџбеник може играти значајну улогу). Биће речи и о негативним исходима ученичке самопроцене: велики утрошак времена за њено припремање и спровођење, недостатак објективности и питање валидности, интраперсонална проблематика итд. У следећем поглављу, самопроцена ће бити представљена као елемент ученичке аутономије и целоживотног учења, односно као компетенција коју треба неговати и развијати, затим као једна од фаза саморегулисаног учења. Такође, предмет рада је уско повезан с појмом *метакогниције*, због чега ће се дати детаљан преглед теоријских разматрања из ове области. Најзад, указаће се на важност присутности елемената ученичке самопроцене у уџбеницима. У засебном поглављу проучаваће се докимолошки инструментаријум којим се реализује ученичка самопроцена - неструктурисан, полуструктурисан и структурисан у великој мери. Анализираће се које језичке вештине могу бити предмет ученичке самопроцене, у којој мери је реч о „индивидуалној“ активности и у којим тренуцима се она може спроводити у току учења/наставе.

Емпиријски део рада чиниће анализа корпуса неколико серија уџбеничких комплета различитих издавачких кућа за учење француског као страног језика на нивоима А1-Б2. Прво ће бити инвентарисани типови инструмената који се у њима налазе. Прелиминарна анализа садржаја уџбеничких комплета обухватиће: опис структуре уочених инструмената; њихову заступљеност унутар уџбеничког комплета и у оквиру саме серије и датог нивоа; начин на који су формулисани захтеви у њима; место у уџбеничкој архитектоници и значај који им је дат; њихову усклађеност са стандардима које износе скорија истраживања и теоријска разматрања у домену докимологије, педагошке психологије и глотодидактике.

Закључни део рада садржаће преглед резултата истраживања, одговора на питања постављена у уводном делу рада, питања која остају отворена и предлог тема за будућа истраживања у овој области. Како би рад могао да има и практичну сврху, кандидаткиња ће настојати да на основу примера из корпуса дâ сугестије и примере за будуће обликовање уџбеника француског и страног језика уопште.

7. Методе истраживања

До одговора на питања и задатке које ово истраживање поставља доћи ће се комбинованом методом: у теоријском делу дескриптивном и компаративном, у емпиријском - квантитативном и квалитативном. Квантитативна метода ће подразумевати статистичку обраду података, док ће се квалитативна односити на анализу садржаја, тумачење и контекстуализацију резултата, као и на њихово поређење.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Јелена Стојановић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констаује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области француског језика, глотодидактике и докимологије.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је проф. др Јелена Брајовић подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидаткиње Јелене Стојановић и предложене теме докторске дисертације „Инструменти ученичке самопроцене у савременим уџбеничким комплетима француског као страног језика“, а да се за ментора именује др Јелена Брајовић, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____

др Оливера Дурбаба, редовни професор
Филолошког факултета Универзитета у Београду, председник Комисије

_____

др Ксенија Кончаревић, редовни професор

Филолошког факултета Универзитета у Београду

_____

др Ана Вујовић, редовни професор

Учитељског факултета Универзитета у Београду